

Uzasadnienie

Na podstawie z art. 28 ust. 5 i ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, dalej zwany projektem PZO, na okres 10 lat. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, nadzór nad obszarem specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka PLB300015, zwanym dalej obszarem Natura 2000, sprawują Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w części położonej w województwie wielkopolskim oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w części położonej w województwie lubuskim.

Obszar Natura 2000 został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. nr 25, poz. 133).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim sporządził projekt PZO uwzględniając treść art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. nr 34, poz. 186, z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie projektu PZO.

Projekt PZO został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony;
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich;
- obszar Natura 2000 nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zapewnił udział społeczeństwa w opracowywaniu projektu PZO w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą ooś. Informację o przystąpieniu do opracowywania projektu PZO wraz z pozostałymi informacjami, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt. 2–5 ustawy ooś, podano do publicznej wiadomości poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu 11 grudnia 2011 r.,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od 11 grudnia 2011 r. do 12 stycznia 2012 r.,

– ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim w dniu 20 grudnia 2011 r.

W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie 21 dni nie zgłoszono żadnych uwag.

W celu umożliwienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, udziału w pracach związanych ze sporządzaniem projektu PZO. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu trzykrotnie zorganizowała warsztaty lokalne, które odbyły się 17 września 2012 r. w siedzibie Nadleśnictwa Potrzebowice, 18 grudnia 2012 r. w siedzibie Nadleśnictwa Karwin w Drezdenku oraz 3 lipca 2013 r. w siedzibie Nadleśnictwa Wronki. Uczestniczyły w nich odpowiednio 31, 25 oraz 32 osoby. Na pierwszym spotkaniu utworzono Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW). Kolejne etapy sporządzanego projektu PZO poddawano konsultacjom ZLW poprzez ich udostępnienie na uruchomionej przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej pod adresem <http://pzo.gdos.gov.pl/>.

W ramach prac nad projektem PZO granicę obszaru Natura 2000 opisano w oparciu o 6652 punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych PL-1992. Wykorzystując zgromadzone, zweryfikowane i uzupełnione informacje o obszarze Natura 2000 i jego przedmiotach ochrony opracowano dokumentację do projektu PZO. Przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 jest dwadzieścia gatunków ptaków z Załącznika nr 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, str. 7): bąk *Botaurus stellaris*, bocian czarny *Ciconia nigra*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, podgorzałka *Aythya nyroca*, trzmielojad *Pernis apivorus*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, rybołów *Pandion haliaetus*, żuraw *Grus grus*, puchacz *Bubo bubo*, włochatka *Aegolius funereus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, zimorodek *Alcedo atthis*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, muchołówka mała *Ficedula parva*, lerka *Lullula arborea*, jarzębatka *Sylvia nisoria*, gąsiorek *Lanius collurio* oraz pięć gatunków ptaków migrujących niewymienionych w cytowanym załączniku: łabędź niemy *Cygnus olor*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, gęś białoczelna *Anser albifrons*, gągoł *Bucephala clangula* i nurogęs *Mergus merganser*.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody i § 3 rozporządzenia w sprawie projektu PZO zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk oraz określono cele działań ochronnych i działania ochronne, w tym dotyczące ochrony czynnej, uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, monitoringu stanu ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych.

W oparciu o zidentyfikowane zagrożenia oraz stwierdzone podczas prac nad projektem PZO stan ochrony przedmiotów ochrony określono cele działań ochronnych. Rybołów, puchacz i nurogęs otrzymały niezadowolającą ocenę stanu ochrony (U1), natomiast stan ochrony pozostałych gatunków jest właściwy (FV). Dla rybołowa celem działań jest przywrócenie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez zapewnienie dostępności odpowiednich miejsc lęgowych i poprawę jakości siedlisk prowadzące do wzrostu liczebności populacji. Dla puchacza, jako cel działań ochronnych wskazano przywrócenie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez poprawę jakości siedlisk, ograniczenie antropopresji

i zwiększenie dostępności pożywienia w wybranych fragmentach obszaru Natura 2000, natomiast dla nurogęsi – przywrócenie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez zapewnienie dostępności odpowiednich miejsc lęgowych, tj. dojrzałych drzewostanów w pobliżu cieków i zbiorników oraz wykrotów. W odniesieniu do podgorzałki celem działań ochronnych jest rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych. Na podstawie zgromadzonych materiałów uznano, że cele te osiągnięte zostaną w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych, tj. w perspektywie dziesięciu lat. Dla pozostałych gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, jako cel działań ochronnych wskazano utrzymanie właściwego stanu ochrony poprzez zapewnienie odpowiednich miejsc lęgowych i poprawę jakości siedlisk, obejmujące: pozostawianie grup i/lub kęp drzew do naturalnego rozkładu, ograniczenie turystyki motorowej, ograniczenie polowań, wzrost pozyskania drapieżników czworonożnych, ograniczenie płoszenia ptaków w trakcie prowadzonej gospodarki rybackiej, wyłączanie fragmentów lasów z cięć rębnych, pozostawianie wykrotów i drzew dziuplastych oraz utrzymywanie powierzchni otwartych.

Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia oraz cele ochrony określono działania ochronne dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. W celu poprawy warunków siedliskowych dla puchacza i rybołowa wskazano potrzebę zamontowania i utrzymywanie we właściwym stanie technicznym łącznie co najmniej trzynastu platform, ośmiu dla rybołowa i pięciu dla puchacza. Ponadto w części obszaru Natura 2000, w którym znajdują się najbardziej dogodne dla puchacza siedliska zaplanowano podjęcie działań zmierzających do ograniczenia ruchu pojazdów terenowych, samochodów, wszędołazów, motocykli crossowych, a także działań zmierzających do ograniczenia polowań na ptaki, przede wszystkim na ptaki wodne. Należy ograniczyć płoszenie ptaków w związku z prowadzoną gospodarką rybacką poprzez nakładanie odpowiednich warunków w wydawanych decyzjach administracyjnych oraz podjęcie działań zmierzających do większego pozyskania drapieżników czworonożnych: jenota, szopa i norki amerykańskiej. Ponadto, zaproponowano wyłączanie z cięć rębnych lasów położonych w obrębie stref okresowych puchacza. Przyczyni się to do zmniejszenia antropopresji w miejscach rzeczywistych i potencjalnych siedlisk puchacza oraz zwiększenia dostępności bazy żerowiskowej. Wyłączanie z cięć rębnych lasów położonych w obrębie stref okresowych zaplanowano również dla rybołowa. Dla populacji migrujących gęsi, których noclegowiska znajdują się na terenie obszaru Natura 2000 istotne jest podjęcie działań ograniczających niepokojenie ptaków w wyniku polowań w obrębie Jeziora Chrzypskiego i Jeziora Wielkiego w okresie październik – kwiecień. W tym czasie wyżej wymienione zbiorniki wykorzystywane są przez gęsi jako noclegowisko oraz miejsce dziennego odpoczynku. Pozostawianie na powierzchniach użytkowanych rębniami pełnymi co najmniej 5% grup i/lub kęp drzew do naturalnego rozkładu, a w rębniach złożonych w zależności od możliwości pozostawienie grup, kęp lub pojedynczych drzew, a także łączenie w większe powierzchnie pozostawionych biogrup w nawrotach cięć na sąsiadujących działkach korzystne będzie dla wielu gatunków leśnych, m.in. bociana czarnego, kani czarnej, kani rudej, bielika, rybołowa, puchacza, włośchatki dzięcioła czarnego, dzięcioła średniego. Dla lerki i lelka należy zapewnić odpowiedni udział powierzchni otwartych, co realizowane będzie poprzez działania polegające na stosowaniu w gospodarce leśnej zrębów pełnych o powierzchni do 6 ha (rębnia Ia) z pozostawieniem

fragmentów starodrzewu. Działaniem ochronnym zaplanowanym głównie dla gągoła i nurogęsi jest wyłączenie z cięć rębnych lasów wzdłuż rzek oraz wokół jezior i stawów, w pasie o szerokości co najmniej od jednej do dwóch wysokości drzewostanu i drzew z dziuplami, a dodatkowo dla nurogęsi pozostawianie wykrotów. W odniesieniu do podgorzałki wskazano potrzebę realizacji działania dotyczącego uzupełnienia stanu wiedzy poprzez rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikację zagrożeń, ocenę stanu ochrony oraz propozycję ewentualnych działań ochronnych. Zaplanowano również działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych, które polegają na ocenie stanu technicznego platform lęgowych i ich zasiedlenia oraz ocenę stanu ochrony gatunków będących przedmiotami ochrony, z zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z § 3 pkt 2 lit. c rozporządzenia w sprawie projektu PZO przeanalizowano kilkadziesiąt dokumentów planistycznych gmin, w obrębie których położony jest obszar Natura 2000. W związku z brakiem zagrożeń dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, wynikających z tych dokumentów, w PZO nie zawarto wskazań do istniejących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw.

Nie wskazano terminu sporządzenia planu ochrony dla całości lub części obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono występowania przesłanek, o których mowa w § 3 pkt 8 rozporządzenia w sprawie PZO.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji sporządzono projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zwany dalej projektem zarządzenia.

Udział społeczeństwa w opracowywaniu projektu zarządzenia został zapewniony poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu 23 grudnia 2013 r.,
- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim 23 grudnia 2013 r.
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od 23 grudnia 2013 r. do 16 stycznia 2014 r.,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w terminie od 23 grudnia 2013 r. do 16 stycznia 2014 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim 23 grudnia 2013 r. dla województwa wielkopolskiego oraz 23 grudnia 2013 r. dla województwa lubuskiego.

W toku procedury z udziałem społeczeństwa wniesiono uwagi i wnioski. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione zawarto w tabeli nr 1.

Tabela 1. Zestawienie uwag i wniosków z procedury udziału społeczeństwa w opracowywaniu projektu zarządzenia.

Lp.	Wniosek/uwaga Podmiot zgłaszający, data zgłoszenia	Sposób wzięcia pod uwagę i zakres uwzględnienia
1.	Zidentyfikowane zagrożenie istniejące dla łabędzia niemego i łabędzia krzykliwego polegające na drapieżnictwie ptaków szponiastych i puchacza nie znajduje potwierdzenia w faktach naukowych, jak również we własnych badaniach z terenu Puszczy Noteckiej. Drapieżnictwo jest czynnikiem naturalnym i nie należy go wskazywać jako zagrożenie. Tadeusz Mizera, 27 grudnia 2013 r.	Uwaga uwzględniona. Usunięto z listy zagrożeń dla łabędzia niemego i krzykliwego drapieżnictwo ptaków szponiastych i puchacza.
2.	W uzasadnieniu do projektu zarządzenia błędnie wpisano datę drugiego spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Odbyło się ono 18 grudnia 2012 r. Paweł Mizera, Nadleśnictwo Sieraków, 7 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona. Dokonano korekty zapisu daty drugiego spotkania ZLW.
3.	Propozycja preredagowania działania ochronnego nr 2 na zapis: Pozostawianie na zrębach zupełnych fragmentów starodrzewu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do ich naturalnego rozpadu o powierzchni co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego oraz dodanie w tym punkcie zapisu z § 31 ust. 5 Zasad Hodowli Lasu, iż nie jest konieczne pozostawienie fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha oraz w przypadku bloku upraw pochodnych, jeśli stanowią je gatunki drzew, dla których założono dany blok. Paweł Mizera, Nadleśnictwo Sieraków, 7 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona częściowo. W działaniu ochronnym doprecyzowano, że dotyczy ono powierzchni użytkowanych zrębami zupełnymi oraz dodano zapis o pozostawianiu drzew wraz z nienaruszoną warstwą dolną. Ponadto wskazano na możliwość odstępowania od realizacji tego działania w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi. Możliwość odstępowania w przypadku zrębów o powierzchni mniejszej niż 1 ha z punktu widzenia celu tego działania ochronnego, jakim jest poprawa jakości siedlisk, nie znajduje uzasadnienia.
4.	Propozycja preredagowania działania ochronnego nr 1 na sformułowanie: Zamontowanie i utrzymanie we właściwym stanie technicznym platform (dla rybołowa i puchacza) w liczbie zależnej od zagęszczenia rewirów łęgowych. Marlena Kowalkowska Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu, 8 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Celem tego działania ochronnego jest przywrócenie właściwego stanu ochrony rybołowa i puchacza poprzez poprawę jakości siedlisk nie tylko rzeczywistych, ale również potencjalnych. Platformy mają za zadanie zwiększenie liczby potencjalnych miejsc łęgowych i w konsekwencji powstanie nowych rewirów łęgowych. Uzależnienie liczby platform od obecnego zagęszczenia tych gatunków nie jest zgodne z przyjętym celem działania ochronnego.

5.	<p>Propozycja preredagowania zapisu działania ochronnego nr 2 na zapis: Pozostawianie na powierzchniach zrębów zupełnych co najmniej 5 % grup i /lub kęp drzew do naturalnego rozkładu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi.</p> <p>Marlena Kowalkowska Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu, 8 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W działaniu ochronnym doprecyzowano, że dotyczy ono powierzchni użytkowanych rębniami zupełnymi oraz dodano sformułowanie o pozostawianiu drzew wraz z nienaruszoną warstwą dolną.</p>
6.	<p>Propozycja preredagowania zapisu działania ochronnego nr 3 poprzez zamianę słowa „wszędolazów” na „quadów” oraz usunięcie przymiotnika „crossowych”</p> <p>Marlena Kowalkowska Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu, 8 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Usunięto przymiotnik crossowych aby nie zawężać zagrożenia tylko do określonej grupy motocykli oraz zamieniono nazwę wszędolaz na nazwę quad, która jest powszechniejsza w społeczeństwie.</p>
7.	<p>Propozycja wykreślenia rybołowa z zadania ochronnego nr 9</p> <p>Marlena Kowalkowska Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu, 8 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Celem działania jest przywrócenie właściwego stanu ochrony rybołowa i puchacza poprzez poprawę jakości siedlisk w obrębie stanowisk tych gatunków. W wyniku uwag zgłaszanych przez ZLW w trakcie konsultacji tutejszy organ zgodził się z podnoszonymi argumentami, iż puchacz i rybołów to gatunki wrażliwe na zmiany siedlisk w obrębie ich stanowisk lęgowych, w związku z tym konieczne jest wprowadzenie działań ograniczających najbardziej istotne zmiany, tj. cięcia rębne w obrębie obecnych, jak i przyszłych stref ochrony tych gatunków.</p>
8.	<p>Propozycja preredagowania działania ochronnego nr 10. W działaniu tym należy pozostawiać wszystkie drzewa z dziuplami wzdłuż rzek oraz wokół jezior i stawów, a nie tylko drzew z dziuplami dzięcioła czarnego.</p> <p>Marlena Kowalkowska Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu, 8 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Preredagowano zapis, wskazując iż pozostawiać należy wszystkie drzewa z dziuplami, a nie tylko z dziuplami dzięcioła czarnego, co jest działaniem korzystniejszym dla ekosystemu lasu oraz gatunków ptaków.</p>
9.	<p>Propozycja doprecyzowania w działaniu ochronnym nr 11 zapisu poprzez dodanie nazw gatunków, tj. lerki i lelka dla których jest ono adresowane.</p> <p>Marlena Kowalkowska Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu, 8 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W samym tekście zarządzenia ograniczono się jedynie do informacji wymaganych zgodnie z art. 28 ust. 10, pkt. 4 ustawy. o ochronie przyrody, tj. określono działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. W uzasadnieniu do projektu zarządzenia wskazano, jakich gatunków dotyczą poszczególne działania ochronne.</p>
10.	<p>Prośba o poinformowanie Urzędu Gminy Drawsko o lokalizacji wszystkich platform gniazdowych.</p> <p>Anna Grzybowska, Mirosława Drozd Urząd Gminy Drawsko, 8 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Obecnie nie jest znana dokładna lokalizacja planowanych platform, ponieważ działanie ochronne nr 1 polega m.in. na wyznaczeniu miejsc odpowiednich do zlokalizowania platform gniazdowych. Należy dodać, że informacje o lokalizacji stanowisk rzadkich gatunków są</p>

		danymi wrażliwymi i nie podlegają udostępnieniu.
11.	Doprecyzowanie czy działania ochronne nr 2, 8, 10, 11, tj. działania z zakresu gospodarki leśnej dotyczą również gruntów leśnych zarządzanych przez gminę Anna Grzybowska, Mirosława Drozd Urząd Gminy Drawsko, 8 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona. Działanie ochronne dotyczące gospodarki leśnej doprecyzowano, wskazując, że dotyczy ono gruntów zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe.
12.	Propozycja rezygnacji z podawania konkretnej liczby platform gniazdowych planowanych w ramach działania ochronnego nr 1 i uzależnienie jej liczby od zagęszczenia rewirów lęgowych oraz uzależnienie jego realizacji od zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych. Zbigniew Gzyl, Nadleśniczy Nadleśnictwa Wronki, 13 stycznia 2014 r.	Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 4. Brak przesłanek do uzależnienia realizacji działania ochronnego od zabezpieczenia środków finansowych.
13.	W opisie działania ochronnego nr 1 nie wskazano kto będzie wyznaczał odpowiednie miejsce lokalizacji platform i kto będzie finansował zadanie. Zbigniew Gzyl, Nadleśniczy Nadleśnictwa Wronki, 13 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody przy każdym planowanym działaniu ochronnym wskazano podmiot odpowiedzialny za jego realizację. W tym przypadku jest to właściwy miejscowo nadleśniczy w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. W PZO nie wskazuje się źródeł finansowania działań ochronnych.
14.	Propozycja doprecyzowania działania ochronnego nr 2, że pozostawianie co najmniej 5% grup i /lub kęp drzew do naturalnego rozkładu dotyczy powierzchni użytkowanych rębniami. Zbigniew Gzyl, Nadleśniczy Nadleśnictwa Wronki, 13 stycznia 2014 r.	Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 5.
15.	Propozycja przeredagowania działania ochronnego nr 10. W działaniu tym należy pozostawiać wszystkie drzewa z dziuplami wzdłuż rzek oraz wokół jezior i stawów, a nie tylko drzewa z dziuplami dzięcioła czarnego. Zbigniew Gzyl, Nadleśniczy Nadleśnictwa Wronki, 13 stycznia 2014 r.	Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 8.
16.	Propozycja zaangażowania w działania zmierzające do ograniczenia ruchu pojazdów terenowych innych służb, np. policji, straży miejskiej, straży łowieckiej. Zbigniew Gzyl, Nadleśniczy Nadleśnictwa Wronki, 13 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Na terenach leśnych główne uprawnienia w przedmiotowym zakresie ma nadleśniczy i to jego uznano za podmiot odpowiedzialny za wdrażanie tego działania.
17.	Uwaga by działania ochronne nr 8, 9 i 11, tj. działania z zakresu gospodarki leśnej były uzgadniane na etapie tworzenia planu urządzania lasu. Zbigniew Gzyl, Nadleśniczy Nadleśnictwa Wronki, 13 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Tworzenie planu urządzania lasu reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzania lasu, uproszczonego planu urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz.

		1302).
18.	Propozycja wskazania jakich gatunków ptaków dotyczą poszczególne działania ochronne w załączniku nr 5. Piotr Bielanowski, Nadleśniczy Nadleśnictwa Międzychód, 14 stycznia 2014 r.	Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 8.
19.	Propozycja przeredagowania zapisu działania ochronnego nr 2 na zapis: Pozostawianie na powierzchniach zrębów zupełnych do 5% grup i /lub kęp drzew do naturalnego rozkładu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi. Piotr Bielanowski, Nadleśniczy Nadleśnictwa Międzychód, 14 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona częściowo. Doprecyzowano, że działanie ochronne dotyczy powierzchni użytkowanych rębniami zupełnymi. Pozostawiono wartość „co najmniej 5%”, a nie jak proponowano „do 5%”, gdyż oznaczałoby to wartość od 0 do 5% co jest wielkością niewystarczającą z punktu widzenia celów działań ochronnych, które mówią o poprawie jakości siedlisk gatunków. Dodano sformułowanie, że należy pozostawiać drzewa do naturalnego rozkładu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi.
20.	Propozycja zmiany sposobu pozyskania drapieżników czworonożnych z odłowu na odstrzał redukcyjny. Piotr Bielanowski, Nadleśniczy Nadleśnictwa Międzychód, 14 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona. W przewidywanym sposobie pozyskania drapieżników czworonożnych uwzględniono odstrzał redukcyjny.
21.	Propozycja przeredagowania zapisu działania ochronnego nr 10. W działaniu tym należy pozostawiać wszystkie drzewa z dziuplami wzdłuż rzek oraz wokół jezior i stawów, a nie tylko drzewa z dziuplami dzięcioła czarnego. Piotr Bielanowski, Nadleśniczy Nadleśnictwa Międzychód, 14 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona. Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 8.
22.	Należy bardziej szczegółowo opisać działanie ochronne nr 3 polegające na ograniczeniu ruchu pojazdów terenowych, tj. samochodów, wszędolazów oraz motocykli crossowych, tak aby wiadomo było na czym ma ono polegać. Jan Balcerzak, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 14 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Działanie ochronne zostało celowo sformułowane w taki sposób, aby nie ograniczać katalogu metod postępowania mających na celu ograniczenie ruchu pojazdów terenowych we wskazanej części obszaru Natura 2000.
23.	Dlaczego w planie nie zawarto wskazań do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, skoro w dokumentacji PZO (znajdującej się na PIK) wskazano zapisy planów mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Jan Balcerzak, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 14 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Tabela 2.5 w dokumentacji PZO znajdującej się na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej zawiera wykaz dokumentów planistycznych, których zapisy mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000. Wykaz ten powstał w oparciu o wykonaną przez koordynatora planu analizę dokumentów planistycznych. Analiza ta miała wskazać ustalenia planów, które mogą wpływać na poszczególne stanowiska gatunków uznanych za przedmioty ochrony i była ona wykonana na wstępnym etapie prac nad projektem PZO w celu pełniejszej identyfikacji zagrożeń. W ostatecznej wersji projektu zarządzenia nie wskazano żadnych istniejących zagrożeń wynikających z realizacji dokumentów planistycznych, w związku z tym nie zawarto do nich wskazań.

24.	<p>Zidentyfikowane zagrożenie dla gągoła i nurogęsi polegające na drapieżnictwie szczupaka nie zostało oparte na konkretnych przykładach, danych badawczych z literatury. Wpisanie takiego zagrożenia może negatywnie wpłynąć na możliwość zarybiania tym gatunkiem, co odbije się negatywnie na gospodarce rybackiej prowadzonej w obszarze Natura 2000.</p> <p>Marcin Wiśniewski, Polski Związek Wędkarski Okręg w Poznaniu, 14 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Ze względu na brak odpowiednich podstaw potwierdzających negatywny wpływ szczupaka na populację gągoła i nurogęsi z zagrożeń usunięto drapieżnictwo szczupaka.</p>
25.	<p>Należy uszczegółowić zapis dotyczący działania nr 6 polegającego na nakładaniu odpowiednich warunków w wydawanych decyzjach administracyjnych ograniczających płoszenie ptaków w związku z prowadzoną gospodarką rybacką.</p> <p>Marcin Wiśniewski, Polski Związek Wędkarski Okręg w Poznaniu, 14 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Doprecyzowano, że działanie ochronne nr 6 dotyczy decyzji administracyjnych wydawanych w ramach pozwolenia na płoszenie i zabijanie gatunków chronionych.</p>
26.	<p>Dla części gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru prace leśne w okresie lęgowym oraz wyręb starodrzewi są niewątpliwym zagrożeniem, jednakże ze względu na trudności w lokalizacji ich gniazd wprowadzenie ograniczeń w tym zakresie nie jest łatwe do zaplanowania. Nieprecyzyjne określenie miejsca ich bytowania nie może wpływać na zaplanowane zabiegi związane z gospodarką leśną.</p> <p>Monika Kubiak, Nadleśnictwo Pniewy, 14 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Prace leśne w okresie lęgowym oraz wyręb starodrzewi zidentyfikowano jako zagrożenia potencjalne, w ślad za czym w projekcie zarządzenie nie zaplanowano żadnych środków ograniczających w tym zakresie.</p>
27.	<p>Wprowadzenie ograniczenia polowań jako warunku utrzymania właściwego stanu ochrony w pkt. 5 załącznika nr 4 jest bezcelowe, gdyż nie poprawi to jakości siedlisk oraz nie zapewni odpowiednich miejsc lęgowych. Ponadto w dalszej części tego punktu jako warunek wskazano wzrost pozyskania drapieżników czworonożnych, podczas gdy łowiectwo jest najprostszym sposobem ograniczenia ich liczebności. Gatunki, których dotyczy ten punkt są w zdecydowanej części gatunkami, dla których nie tworzy się stref ochrony co uniemożliwi realizację takiego ograniczenia.</p> <p>Monika Kubiak, Nadleśnictwo Pniewy, 14 stycznia 2014 r.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Działania ochronne, za pomocą których zostaną osiągnięte cele działań ochronnych wskazane w załączniku nr 4 zawarto w załączniku nr 5. W załączniku tym mowa jest o ograniczeniu polowań na ptaki wodne we fragmencie obszaru wskazanym na mapie w załączniku nr 6 oraz o ograniczeniu polowań na ptaki w okresie październik – kwiecień w pobliżu noclegowisk gęsi, tj. w odległości do 500 m od Jeziora Chrzypskiego i Jeziora Wielkiego. W pierwszym przypadku celem jest przeciwdziałanie istniejącemu zagrożeniu zidentyfikowanemu dla puchacza, tj. zmniejszającej się bazy pokarmowej, w drugim minimalizowanie zidentyfikowanego istniejącego zagrożenia dla gęsi białoczelnej i zbożowej polegającego na płoszeniu ich w obrębie noclegowisk wskutek polowań. Zatem w obu przypadkach wprowadzenie ograniczenia płoszenia poprawi jakość siedlisk poprzez zwiększenie dostępności bazy pokarmowej dla puchacza, jak i</p>

		zapewnienie lepszych warunków w obrębie noclegowisk gęsi. Z załącznika nr 5 wynika również, że planowany wzrost pozyskania drapieżników czworonożnych będzie odbywał się jedynie w części obszaru Natura 2000, w którym zalecono ograniczenie polowania jedynie na ptaki. W opisie działań polegających na ograniczeniu płoszenia zawartym w załączniku nr 5 wskazano, że realizowane ono będzie za pomocą uchwał kół łowieckich, nie zaś za pomocą stref ochrony.
28.	Zobowiązanie każdego z nadleśnictw do posadowienia platform lęgowych jest nieuzasadnione ze względu na niewielką powierzchnię Nadleśnictwa Pniewy oraz brak odpowiednich siedlisk. Monika Kubiak, Nadleśnictwo Pniewy, 14 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. W działaniu tym nie wskazano, w których nadleśnictwach należy wykonać platformy. Jako obszar wdrażania wskazano cały obszar Natura 2000. Działanie zakłada wyznaczenie odpowiednich miejsc dla lokalizacji platform oraz montaż łącznie conajmniej 13 sztuk w całym obszarze Natura 2000, a nie w każdym nadleśnictwie.
29.	W działaniu dotyczącym wyłączenia z cięć rębnych lasów wzdłuż rzek, jezior i stawów szerokość pasa określona jako jedna lub dwie wysokości drzewostanu jest nieprecyzyjne. Proponuje się zapis od jednej do dwóch wysokości drzewostanu. W działaniu tym należy wskazać również lokalizację ze względu na konkretny gatunek objęty ochroną w ramach przedmiotowego obszaru Natura 2000. Monika Kubiak, Nadleśnictwo Pniewy, 14 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zmodyfikowano zapis dotyczący wysokości drzewostanu. Odstąpiono od wskazywania lokalizacji, gdyż działaniem tym objęte są wszystkie lasy wzdłuż rzek, jezior i stawów administrowane przez PGL Lasy Państwowe, bez względu na aktualne rozmieszczenie gatunków.
30.	Propozycja przeredagowania działania ochronnego polegającego na wyznaczeniu miejsc odpowiednich do lokalizacji platform poprzez dodanie, iż w zależności od potrzeb, wyznaczenie miejsc odpowiednich do lokalizacji platform oraz rezygnacja ze wskazywania ich ilości. Witold Koss, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, 15 stycznia 2014 r.	Uwaga nie uwzględniona. Potrzeba wyznaczenia odpowiednich miejsc i budowy platform została już zdiagnozowana w celu przywrócenia gatunków o niewłaściwym stanie ochrony, tj. puchacza i rybołowa do stanu właściwego, m.in. poprzez budowę platform we wskazanej w projekcie liczbie. Nie ma więc potrzeby dopisywania zwrotu: „W zależności od potrzeb”.
31.	Propozycja przeredagowania zapisu działania ochronnego nr 2 na zapis: Pozostawianie na powierzchniach zrębów zupełnych do 5% grup i/lub kęp drzew do naturalnego rozkładu. Witold Koss, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, 15 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona w części. Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 19.
32.	Propozycja przeredagowania zapisu działania ochronnego nr 3 poprzez zamianę słowa „wszędolazów” na „quadów”. Witold Koss, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, 15 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona. Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 6.
33.	Propozycja uwzględnienia w sposobach pozyskania drapieżników czworonożnych odstrzału, ze względu na fakt, że są to gatunki	Uwaga uwzględniona. Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 20.

	łowne. Witold Koss, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, 15 stycznia 2014 r.	
34.	Propozycja zmiany działania polegającego na wyłączeniu z cięć rębnych lasów wzdłuż rzek, jezior i stawów o szerokość od jednej do dwóch wysokości drzewostanu na zapis: Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych i rzek, nieużytkowanie rębniami zupełnymi. Witold Koss, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, 15 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. W działaniu ochronnym szerokość pasa określono zwrotem „od jednej do dwóch wysokości drzewostanu”. Celem tego działania nie jest kształtowanie stref ekotonowych, lecz wyłączenie z cięć rębnych wąskiego pasa wzdłuż rzek, jezior i stawów.
35.	Propozycja zmiany zapisu dotyczącego wyłączenia z cięć rębnych lasów położonych w strefach okresowych rybołowa i puchacza na zapis o kontynuowaniu dotychczasowej ochrony strefowej. Witold Koss, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, 15 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 7.
36.	Propozycja przeredagowania zapisu działania ochronnego nr 10. W działaniu tym należy pozostawiać wszystkie drzewa z dziuplami wzdłuż rzek oraz wokół jezior i stawów, a nie tylko drzewa z dziuplami dzięcioła czarnego. Witold Koss, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, 15 stycznia 2014 r.	Uwaga uwzględniona. Odpowiedź na uwagę zawarto w p. 8.
37.	Proponowane ograniczenie polowań w okresie październik – kwiecień w promieniu do 500 m od Jezior Chrzypskiego i Wielkiego jest bezzasadne i nielogiczne. Ze względu na zabudowę wokół jeziora polowanie ograniczone często jest do około 1000 m, natomiast w nielicznych przypadkach promień ten jest mniejszy niż 500 m. Ponadto skrócenie tego promienia o 100–200 m nie ma znaczenia dla nocujących gęsi. Z polowań wyłączone są wody jezior. Zdaniem zgłaszającego zapis ten będzie zapisem martwym, trudno egzekwowalnym. Wojciech Fiksa i Zygmunt Górniak, Koło Łowieckie Nr 45 „Bażant”, 13 stycznia 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Z treści pisma wynika, że proponowane ograniczenie jest już stosowane przez koło łowieckie. Przedmiotowe działanie ochronne jest zatem spójne z gospodarką łowiecką prowadzoną przez koło.

Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim i Wojewodą Lubuskim.